

УДК 378.015.31:070]:159.955+316.454.52

DOI [HTTPS://DOI.ORG/10.33989/2075-146X.2025.36.339449](https://doi.org/10.33989/2075-146X.2025.36.339449)

СЕРГІЙ ЛОБКО

ORCID: 0009-0004-0217-6998

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

МЕДІАПЕДАГОГІКА ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА КОМУНІКАЦІЙНОЇ ЕТИКИ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті розкрито потенціал медіапедагогіки як теоретико-методологічної основи формування критичного мислення та комунікаційної етики студентів гуманітарних спеціальностей. Наголошено на необхідності інтеграції медіаосвітніх практик у сучасний освітній процес в умовах зростання впливу інформаційного середовища на свідомість молоді. Обґрунтовано, що медіапедагогіка сприяє розвитку здатності до критичного аналізу медіатекстів, виявлення маніпулятивних стратегій, формування навичок свідомого інформаційного вибору. Показано, що медіапедагогічні підходи дозволяють формувати ціннісні орієнтири комунікаційної поведінки, культуру діалогу та академічну доброчесність. Визначено практичні форми реалізації медіапедагогіки у навчальному середовищі: інтерактивні заняття, аналіз актуальних кейсів, створення авторських медіапроектів, впровадження міждисциплінарних курсів. Стаття адресована викладачам, дослідникам, аспірантам, які працюють у галузі гуманітарної освіти та цифрової педагогіки.

Ключові слова: медіапедагогіка, критичне мислення, комунікаційна етика, гуманітарна освіта, студенти, цифрова культура, медіаграмотність, інформаційна компетентність, академічна доброчесність, медіаосвіта

Вступ. Сучасний освітній простір переживає глибоку трансформацію, зумовлену як процесами цифровізації, так і зростаючим впливом медіа на всі сфери суспільного життя. Особливо актуальним це стає в контексті підготовки фахівців гуманітарного профілю, які мають не лише засвоїти професійні знання, а й сформувати здатність критично осмислювати інформацію, мислити рефлексивно, діяти етично в умовах інформаційного перенасичення та комунікаційних викликів. Одним із інструментів, що забезпечує реалізацію цих завдань, є медіапедагогіка – інтегративна галузь педагогічної науки, яка поєднує в собі елементи комунікативної теорії, психології сприйняття, соціології інформації та дидактики.

У науковому дискурсі останніх десятиліть медіапедагогіка дедалі активніше розглядається як концептуальна основа формування медіаграмотності, інформаційної культури та критичного мислення. Її значущість зростає на тлі викликів постправди, поширення дезінформації, посилення емоційного впливу в цифровому середовищі. Водночас, розвиток комунікаційної етики як складової професійної культури студентів гуманітарних спеціальностей потребує спеціально організованих педагогічних умов і цілеспрямованих освітніх стратегій.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю системного впровадження медіапедагогічних підходів в освітній процес, що має на меті не лише підвищення загальної інформаційної обізнаності студентів, а й виховання етично відповідального й критично мислячого майбутнього фахівця. Метою статті є теоретичне обґрунтування ролі медіапедагогіки у формуванні критичного мислення та комунікаційної етики студентів-гуманітаріїв, а також окреслення напрямів практичної реалізації відповідних освітніх підходів.

Метою статті є комплексне теоретичне обґрунтування та практичне підтвердження ефективності використання медіапедагогіки як сучасного педагогічного підходу до формування критичного мислення та комунікаційної етики студентів гуманітарних спеціальностей. Авторська позиція полягає в тому, що саме інтеграція медіаосвітніх практик у зміст навчальних дисциплін гуманітарного профілю дозволяє не лише підвищити рівень інформаційної грамотності студентів, а й сформувати здатність до аналітичного сприйняття медіаконтенту, усвідомленого оцінювання джерел інформації, етичної взаємодії в цифровому середовищі та розвитку особистісної рефлексії. Метою дослідження є також визначення педагогічних умов, методичних засобів і форм організації освітнього процесу, які сприяють реалізації зазначеного підходу в контексті сучасної вищої гуманітарної освіти.

У сучасній українській науці проблематика медіапедагогіки, формування критичного мислення та комунікаційної етики активно досліджується представниками різних педагогічних шкіл, що засвідчує міждисциплінарний характер означеної тематики. Теоретичні та методичні аспекти впровадження медіаосвіти у підготовку майбутніх фахівців гуманітарного профілю висвітлюються у працях багатьох вітчизняних дослідників.

Так, Д. О. Казаков аналізує медіапедагогіку як складову цифрової культури сучасного викладача, підкреслюючи її роль у формуванні здатності студентів до критичного осмислення інформації та відповідальної поведінки в медіасередовищі (Казаков, 2020, с. 112-115). С. А. Кузнецова звертає увагу на важливість розвитку критичного мислення у здобувачів вищої освіти як засобу протидії деструктивним інформаційним впливам і фейковим джерелам (Кузнецова, 2021, с. 87-89). У свою чергу, О. М. Іванова аргументує необхідність системного впровадження медіаосвітніх компонентів до навчальних планів гуманітарних спеціальностей, зокрема для філологів і журналістів, підкреслюючи практичну значущість таких курсів для формування інформаційної компетентності (Іванова, 2019, с. 143-147).

Т. І. Пахомова визначає критичне мислення як ключову складову медіакомпетентності, яка повинна розвиватися у студентів шляхом включення в освітній процес завдань на аналіз, рефлексію та деконструкцію медіаповідомлень (Пахомова, 2018, с. 94-96). О. В. Смоляр зосереджується на етичному аспекті медіапедагогіки, підкреслюючи потребу у формуванні в студентів відповідального ставлення до комунікаційної взаємодії в цифровому середовищі (Смоляр, 2022, с. 51-53).

І. А. Пінчук досліджує шляхи реалізації медіапедагогічного підходу в педагогічних ЗВО, наголошуючи на значенні практичної складової та проєктного навчання для активного засвоєння етичних та аналітичних норм взаємодії з інформаційним контентом (Пінчук, 2020, с. 98-101). Л. С. Шевченко акцентує увагу на дидактичних підходах до розвитку критичного мислення у студентів гуманітарних спеціальностей, демонструючи ефективність кейс-методів, аналізу дискурсивних стратегій і етичного розбору інформаційних повідомлень (Шевченко, 2023, с. 79-81).

Вивчаючи наукові підходи, можна зробити висновок, що українські дослідники розглядають медіапедагогіку не лише як технологію, але і як цілісну педагогічну філософію, що орієнтована на формування зрілого, критично мислячого та етично відповідального громадянина. Їхні праці створюють методологічне підґрунтя для подальших емпіричних досліджень, інтеграції медіаосвіти в університетський простір та формування нової якості гуманітарної підготовки в цифрову епоху.

Інформаційна революція, яка стала однією з ключових ознак сучасної цивілізації, істотно трансформувала не лише соціально-комунікативні процеси, а й парадигму освіти. У таких умовах особливої значущості набувають компетентності, пов'язані з осмисленням, аналізом, критичною оцінкою та етичною інтерпретацією інформаційних потоків. Для студентів гуманітарних спеціальностей — майбутніх педагогів, журналістів, філологів, культурологів — володіння такими компетентностями є не факультативною навичкою, а професійною необхідністю. Відповідь на ці виклики дає медіапедагогіка, яка постає як міждисциплінарна освітня практика, покликана інтегрувати знання про медіа, етику, критичне мислення та педагогіку в єдину освітню систему.

Критичне мислення у цьому контексті розглядається не лише як здатність до аналітичного мислення чи логічного узагальнення, а як основа формування інформаційної стійкості та медіаадекватної поведінки в умовах цифрового інформаційного середовища. Особливість сучасного медіаполя полягає в його гібридному характері: воно поєднує у собі елементи традиційних ЗМІ, соціальних мереж, блогосфери, візуальних платформ, алгоритмічних систем, що ускладнює процеси критичного сприйняття контенту. Саме тому важливим є створення в освітньому процесі таких умов, які б дозволяли студентам не лише розпізнавати фейки, маніпуляції чи деструктивні меседжі, а й формулювати власні позиції, аргументувати їх, пов'язувати комунікаційні рішення з етичними цінностями.

Формування комунікаційної етики як складової професійної культури студентів гуманітарного профілю передбачає виховання ціннісного ставлення до змісту й форми повідомлень, до адресата комунікації, а також до наслідків мовленнєвої діяльності. Медіапедагогіка пропонує не лише набір інструментів (наприклад, аналіз медіатекстів, дискурс-аналіз, кейс-методи), а й створює простір для рефлексивної взаємодії, у якому студент виступає не як пасивний реципієнт інформації, а як відповідальний суб'єкт комунікації. У цьому процесі особливе місце посідає діяльнісний компонент: проєктна робота, створення власного медіаконтенту, участь у дебатах, моделювання комунікативних ситуацій — усе це дозволяє перенести акценти з інформування на діалог, з одностороннього транслявання на етичну взаємодію.

Науково-педагогічна практика засвідчує, що інтеграція медіапедагогіки в навчальні програми дає позитивні результати не лише в галузі інформаційної грамотності, а й у сфері розвитку моральної рефлексії, відповідального мислення, академічної доброчесності. Такий підхід підтримується і українськими науковцями. Зокрема, у працях О. Іванової, С. Кузнецової, Л. Шевченко, Т. Пахомової доведено ефективність медіапедагогічного підходу в підготовці фахівців, здатних орієнтуватися у складному інформаційному просторі, формувати етичні комунікаційні стратегії, а також чинити опір дезінформації, пропаганді та мовній агресії (Іванова, 2019, с. 143-147; Кузнецова, 2021, с. 87-89; Шевченко, 2023, с. 79-81; Пахомова, 2018, с. 94-96).

Емпіричні спостереження за освітнім процесом дозволяють стверджувати, що студентська молодь, яка включена до медіапедагогічного середовища, демонструє вищий рівень медіаадаптивності, самостійності у формуванні суджень, толерантності до альтернативних позицій. Крім того, така молодь частіше демонструє схильність до самоаналізу, що є передумовою не лише професійного зростання, а й особистісного розвитку.

Враховуючи вищевикладене, медіапедагогіка має розглядатися як стратегічний інструмент реформування системи гуманітарної освіти. Її застосування сприятиме не лише модернізації змісту навчання, а й гуманізації освітнього простору, в якому етична відповідальність, повага до комунікативного партнера та критичність суджень виступають основними орієнтирами.

У результаті дослідження з'ясовано, що медіапедагогіка є ефективною науково-педагогічною платформою для формування критичного мислення та комунікаційної етики студентів гуманітарних спеціальностей. Вона сприяє не лише оволодінню навичками свідомої взаємодії з медіаконтентом, а й формуванню ціннісно орієнтованої комунікативної поведінки, що відповідає вимогам інформаційного суспільства. Освітній процес, у якому системно застосовуються медіапедагогічні підходи, трансформується у простір рефлексії, діалогу, міждисциплінарності та моральної відповідальності.

Визначено, що критичне мислення студентів розвивається ефективніше за умови інтеграції в навчальний процес таких методів, як аналіз медіатекстів, моделювання комунікативних ситуацій, медіапроектна діяльність, дискусійні практики. Комунікаційна етика формується через впровадження ситуацій морального вибору, обговорення меж мовної відповідальності, акцент на дотриманні принципів академічної доброчесності.

Перспективними напрямками подальших досліджень є емпіричне вивчення рівня сформованості критичного мислення й етичної комунікації у студентів гуманітарного профілю, а також розробка авторських навчально-методичних комплексів на основі медіапедагогіки для закладів вищої освіти. Системне застосування медіапедагогіки може стати основою якісного оновлення гуманітарної освіти в Україні у відповідь на виклики цифрової епохи.

З метою виявлення ефективності застосування медіапедагогічного підходу у формуванні критичного мислення та комунікаційної етики студентів гуманітарних спеціальностей було проведено педагогічний експеримент на базі двох закладів вищої освіти: Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка та Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. У дослідженні взяли участь 128 студентів спеціальностей «Журналістика», «Філологія», «Освітні, педагогічні науки», які були розподілені на контрольну (КГ, $n = 64$) та експериментальну (ЕГ, $n = 64$) групи.

Для експериментального впливу було розроблено й впроваджено навчальний модуль «Основи медіааналітики та комунікаційної етики», який охоплював чотири змістові блоки: 1) критичне мислення в цифрову епоху; 2) медіаманіпуляції та алгоритми впливу; 3) етичні аспекти комунікації в мережі; 4) практики академічної доброчесності у візуальному та текстовому контенті. Заняття в експериментальній групі включали інтерактивні лекції, аналіз медіатекстів, роботу з інфографікою, моделювання етичних ситуацій, дебати, групові обговорення, створення блогових есе та освітніх відео.

Методичний інструментарій дослідження охоплював:

- діагностичний тест на рівень критичного мислення (адаптований варіант Watson–Glaser Critical Thinking Appraisal);
- анкетування студентів щодо уявлень про комунікаційну етику (авторська анкета з відкритими та закритими питаннями);
- контент-аналіз студентських медіатекстів (есе, презентацій, постів у блозі);
- рефлексивні щоденники та звіти після моделювання комунікативних ситуацій.

За результатами формувального етапу експерименту, середній рівень сформованості критичного мислення в ЕГ підвищився з 3,2 до 4,3 бала (за 5-бальною шкалою), тоді як у КГ — лише з 3,1 до 3,4. Аналогічна динаміка спостерігалась у сфері етичної чутливості: у ЕГ 78% студентів продемонстрували високий рівень усвідомлення етичних ризиків комунікації (до експерименту — лише 38%), тоді як у КГ цей показник залишився майже незмінним (41% → 46%).

Зокрема, студенти експериментальної групи почали частіше послуговуватися етичними категоріями у власних текстах, уникали мови ворожнечі, демонстрували високий рівень толерантності до різних поглядів та посилалися на перевірені джерела. Підвищився рівень саморефлексії у рефлексивних звітах, а в онлайн-дискусіях учасники виявляли гнучкість мислення, повагу до комунікативного партнера та вміння будувати аргументовані судження.

Таким чином, отримані результати підтверджують гіпотезу про ефективність впровадження медіапедагогічних практик у підготовку студентів гуманітарного профілю для розвитку у них критичного мислення та комунікаційної етики. Практична апробація запропонованого модуля

продемонструвала його високий педагогічний потенціал та доцільність подальшої інтеграції в навчальні програми закладів вищої освіти.

Таблиця 1.

Рівень сформованості ключових характеристик студентів гуманітарних спеціальностей до і після експерименту (за 5-бальною шкалою)

Компонент	До експерименту (ЕГ)	Після експерименту (ЕГ)	До експерименту (КГ)	Після експерименту (КГ)
Критичне мислення	3.2	4.3	3.1	3.4
Комунікаційна етика	2.9	4.2	2.8	3.0
Рівень саморефлексії	3.0	4.4	3.0	3.2
Толерантність до альтернативних поглядів	3.1	4.5	3.0	3.2

Таблиця відображає результати кількісної оцінки чотирьох ключових характеристик студентів гуманітарних спеціальностей. Навчання за медіапедагогічним модулем в експериментальній групі сприяло суттєвому підвищенню всіх показників. Найвищий приріст спостерігається у рівні саморефлексії (+1.4 бала) та комунікаційній етиці (+1.3 бала), що підтверджує ефективність практичної взаємодії з медіаконтентом через активні та рефлексивні форми навчання. У контрольній групі зростання є незначним, що свідчить про обмеженість традиційних освітніх підходів у формуванні цих компетентностей.

Окрім кількісних показників, результати дослідження доповнювались якісним аналізом відповідей студентів на відкриті питання анкети, а також даними рефлексивних щоденників. У студентів експериментальної групи простежувалася більша здатність до етичного аналізу медіаситуацій, наприклад, у випадках маніпулятивних заголовків, використання мови ворожнечі або оцінки поведінки журналіста в ситуаціях публічного конфлікту. Більшість учасників демонстрували навички аргументованого обґрунтування позицій, звернення до цінностей достовірності, поваги до співрозмовника, а також самостійне застосування медіааналітичних термінів.

Важливим показником ефективності медіапедагогічного впливу стало й те, що у звітах і рефлексіях студенти не лише оцінювали навчальні ситуації, а й почали критично аналізувати власну поведінку у цифровому середовищі, включаючи правила коментування, інформаційне навантаження, цифрову етику.

Аналіз результатів засвідчив:

1. Зростання рівня критичності мислення проявилось в умінні виявляти маніпуляції, перевіряти джерела, ставити запитання до контенту.
2. Підвищення етичної чутливості простежується у прагненні зберігати нейтральність, уникати емоційного тиску, відповідально висловлювати судження.
3. Формування культури діалогу — здатності до толерантного обговорення спірних питань, уникнення конфронтації, дотримання цифрової етикету.

Результати експериментального дослідження підтвердили педагогічну доцільність, ефективність та перспективність впровадження медіапедагогіки у зміст гуманітарної освіти. Вона виступає не лише інструментом набуття нових знань, а й засобом формування особистісної зрілості, інформаційної стійкості та моральної відповідальності студента як майбутнього фахівця.

Діаграмою (рис. 1) проілюстровано результати порівняльного аналізу рівня розвитку чотирьох ключових характеристик: критичного мислення, комунікаційної етики, рівня саморефлексії та толерантності до альтернативних поглядів у студентів експериментальної (ЕГ) та контрольної (КГ) груп. Візуалізація демонструє суттєве зростання всіх показників у ЕГ після впровадження медіапедагогічного модуля. Зокрема, найвище зростання спостерігалось у рівні саморефлексії (з 3.0 до 4.4) та толерантності (з 3.1 до 4.5). У КГ динаміка змін була мінімальною, що підтверджує ефективність цілеспрямованого педагогічного впливу, заснованого на медіаосвітніх стратегіях. Діаграма слугує підтвердженням того, що медіапедагогіка є дієвим інструментом формування соціально-комунікаційних компетентностей у студентів гуманітарного профілю.

Результати проведеного експериментального дослідження підтвердили ефективність застосування медіапедагогічного підходу у формуванні перелічених характеристик студентів гуманітарних спеціальностей. Впровадження спеціально розробленого навчального модуля, що поєднував аналітичну роботу з медіатекстами, моделювання етичних комунікаційних ситуацій та рефлексивні практики, забезпечило помітне підвищення рівня сформованості ключових компетентностей в експериментальній групі.

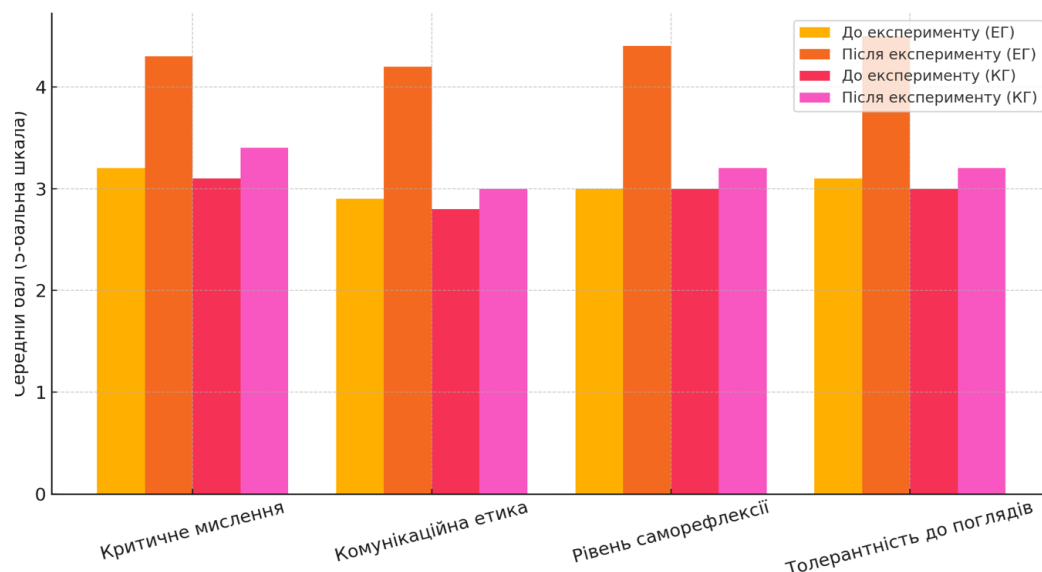

Рис. 1. Результати порівняльного аналізу рівня розвитку ключових характеристик студентів гуманітарних спеціальностей

Порівняльний аналіз результатів засвідчив, що студенти, які навчались за програмою з елементами медіапедагогіки, виявили вищу здатність до аналітичного мислення, критичної оцінки інформації, етичної комунікативної взаємодії, саморефлексії та толерантності до альтернативних поглядів. Отримані кількісні та якісні показники підтверджують педагогічну доцільність інтеграції медіаосвітніх технологій у зміст підготовки фахівців гуманітарного профілю.

Медіапедагогіка постає не лише як інноваційний ресурс, а як стратегічна складова оновлення вищої гуманітарної освіти, спрямована на виховання критично мислячої, етично відповідальної, професійно мобільної особистості в умовах цифрової інформаційної доби. Перспективи подальших досліджень вбачаються у розробці типових освітніх програм, індикаторів компетентностей, цифрових тренінгових курсів і міждисциплінарних платформ для формування соціально-комунікаційної культури молодого фахівця.

У статті теоретично обґрунтовано та емпірично підтверджено доцільність інтеграції медіапедагогіки як міждисциплінарного освітнього підходу у процес професійної підготовки студентів гуманітарних спеціальностей. Проведене дослідження засвідчило, що саме медіапедагогічні стратегії – аналітична робота з медіатекстами, моделювання комунікаційних ситуацій, етичні дискусії, створення власного контенту – забезпечують високий рівень розвитку критичного мислення, етичної чутливості, толерантності, саморефлексії та інформаційної відповідальності.

Результати експерименту переконливо демонструють, що студенти, залучені до медіаосвітнього середовища, не лише краще орієнтуються в інформаційному потоці, а й виявляють вищий рівень комунікативної культури, аргументації та академічної доброчесності. Розвиток критичного мислення та комунікаційної етики через медіапедагогіку не лише формує необхідні фахові компетентності, а й сприяє становленню свідомого громадянина з високим рівнем відповідальності за слово та дію в публічному просторі.

Медіапедагогіка має розглядатися як ключовий чинник модернізації гуманітарної освіти у контексті цифрової трансформації суспільства. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розроблення типових міждисциплінарних модулів, формування цифрових платформ для впровадження медіапедагогіки в освітній процес та створення системи показників для вимірювання динаміки розвитку критичного мислення і комунікаційної етики.

Список використаних джерел

- Іванова, О. М. (2019). Інтеграція медіаосвітніх практик у професійну підготовку майбутніх філологів. *Педагогічний дискурс*, 26, 143-147.
- Казаков, Д. О. (2020). Медіапедагогіка як складова цифрової культури майбутнього вчителя. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 3 (77), 112-115.

- Кузнецова, С. А. (2021). Розвиток критичного мислення студентів у контексті цифрової трансформації освіти. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*, 5 (337), 87-89.
- Пахомова, Т. І. (2018). Критичне мислення як складова медіаосвітньої компетентності студентів. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки*, 66, 94-96.
- Пінчук, І. А. (2020). Медіапедагогіка в підготовці майбутніх учителів гуманітарного профілю: можливості та виклики. *Освітній дискурс*, 3, 98-101.
- Смоляр, О. В. (2022). Формування комунікаційної етики студентів у процесі професійної підготовки в цифровому середовищі. *Наукові записки. Психолого-педагогічні науки*, 2, 51-53.
- Шевченко, Л. С. (2023). Дидактичні стратегії розвитку критичного мислення в умовах цифрової освіти. *Педагогіка та психологія*, 1, 79-81.

References

- Ivanova, O. M. (2019). Intehratsiia mediaosvitnikh praktyk u profesiinu pidhotovku maibutnikh filolohiv [Integration of Media Education Practices into the Professional Training of Future Philologists]. *Pedahohichnihnyh diskurs [Pedagogical Discourse]*, 26, 143-147 [in Ukrainian].
- Kazakov, D. O. (2020). Mediapedahohika yak skladova tsyfrovoy kultury maibutnoho vchytelia [Media pedagogy as a component of the digital culture of the future teacher]. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia [Information technologies and teaching aids]*, 3 (77), 112-115 [in Ukrainian].
- Kuznetsova, S. A. (2021). Rozvytok krytychnoho myslennia studentiv u konteksti tsyfrovoy transformatsii osvity [Development of critical thinking of students in the context of digital transformation of education]. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedahohichni nauky [Bulletin of Luhansk Taras Shevchenko National University. Pedagogical Sciences]*, 5 (337), 87-89 [in Ukrainian].
- Pakhomova, T. I. (2018). Krytychne myslennia yak skladova mediaosvitnoi kompetentnosti studentiv [Critical Thinking as a Component of Students' Media Education Competence]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriya 5: Pedahohichni nauky [Scientific Journal of the Drahomanov National Pedagogical University. Series 5: Pedagogical sciences]*, 66, 94-96 [in Ukrainian].
- Pinchuk, I. A. (2020). Mediapedahohika v pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv humanitarnoho profilu: mozhlyvosti ta vyklyky [Media pedagogy in the training of future teachers of the humanities: opportunities and challenges]. *Osvitniihnyhnyh diskurs [Educational discourse]*, 3, 98-101 [in Ukrainian].
- Shevchenko, L. S. (2023). Dydaktychni stratehii rozvytku krytychnoho myslennia v umovakh tsyfrovoy osvity [Didactic strategies for the development of critical thinking in the context of digital education]. *Pedahohika ta psykholohiia [Pedagogy and Psychology]*, 1, 79-81 [in Ukrainian].
- Smoliar, O. V. (2022). Formuvannia komunikatsiinoi etyki studentiv u protsesi profesiinoi pidhotovky v tsyfrovomu seredovyshchi [Formation of students' communication ethics in the process of professional training in the digital environment]. *Naukovi zapysky. Psykholoho-pedahohichni nauky [Scientific notes. Psychological and Pedagogical Sciences]*, 2, 51-53 [in Ukrainian].

LOBKO S.

Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University, Ukraine

MEDIA PEDAGOGY AS A BASIS FOR THE FORMATION OF CRITICAL THINKING AND COMMUNICATION ETHICS OF STUDENTS OF HUMANITIES

The article reveals the potential of media pedagogy as a theoretical and methodological basis for the formation of critical thinking and communication ethics of students of humanitarian specialties. The need to integrate media educational practices into the modern educational process is emphasized in the context of the growing influence of the information environment on the consciousness of young people. It is substantiated that media pedagogy contributes to the development of the ability to critically analyze media texts, identify manipulative strategies, and form the skills of conscious information choice. It is shown that media pedagogical approaches allow the formation of value orientations of communication behavior, a culture of dialogue, and academic integrity. Practical forms of implementing media pedagogy in the educational environment are determined: interactive classes, analysis of current cases, creation of original media projects, implementation of interdisciplinary courses. The article is addressed to teachers, researchers, and graduate students working in the field of humanitarian education and digital pedagogy.

Key words: media pedagogy, critical thinking, communication ethics, humanities education, students, digital culture, media literacy, information competence, academic integrity, media education.

Стаття надійшла до редакції 24.03.2025 р.